

Warszawa, 25 listopada 2022 r.

WOJEWODA MAZOWIECKI

WK-V.9612.3.9.2022

**Pan
Zbigniew Białczak
Dyrektor
Samodzielnego Publicznego Zespołu
Zakładów Opieki Zdrowotnej
w Żurominie
ul. Szpitalna 56
09-300 Żuromin**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 111 ust. 1 ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej (dalej ustawa o działalności leczniczej – Dz. U. z 2022 r. poz. 633, z późn. zm.), przeprowadzona została kontrola problemowa w Samodzielnym Publicznym Zespole Zakładów Opieki Zdrowotnej w Żurominie (dalej Szpital w Żurominie), zs. przy ul. Szpitalnej 56 w Żurominie (09-300).

Tematyka kontroli obejmowała zapewnienie świadczeń zdrowotnych z zakresu opieki okołoporodowej sprawowanej nad kobietą w okresie porodu, połogu oraz opieki nad noworodkiem w warunkach szpitalnych.

Kontrolą objęto badanie stanu faktycznego od dnia 1 kwietnia 2022 r. do dnia kontroli.

W związku z kontrolą, której szczegółowe wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli, podpisanym bez zastrzeżeń w dniu 7 listopada 2022 r., przekazuję Panu Dyrektorowi niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Świadczenia zdrowotne z zakresu opieki okołoporodowej sprawowanej nad kobietą i noworodkiem realizowane były w Oddziale ginekologii i położnictwa, w którym wyodrębniono i urządzono łóżka w systemie roming-in oraz Oddziale noworodkowym. Zgodnie z danymi zgłoszonymi do rejestru podmiotów wykonujących działalność leczniczą Oddział ginekologii i położnictwa dysponował 7 łózkami, w tym 2 łózkami intensywnej opieki medycznej, a Oddział noworodkowy dysponował ogółem 4 łózkami, w tym 3 łózkami dla noworodków i 1 inkubatorem. W dniu 19 października 2022 r. w Oddziale ginekologii i położnictwa przebywało 3 położnice, w Oddziale noworodkowym – 3 noworodków. Z wyjaśnień podmiotu wynikało, że we wrześniu 2022 r. w kontrolowanych oddziałach nie było konieczności organizowania dodatkowych łóżek dla pacjentów. Ponadto wskaźnik wykorzystania łóżek we wrześniu wynosił 100% w Oddziale ginekologii i położnictwa oraz 75,83% w Oddziale noworodkowym. Dla porównania w 2021 r. wskaźnik wykorzystania łóżek w Oddziale ginekologii i położnictwa wynosił 93,85%, a w Oddziale noworodkowym 78,69%. Ustalono również, że w kontrolowanych oddziałach stosowane są minimalne normy zatrudnienia pielęgniarek i położnych uwzględniające ich specyfikę, które zostały określone zgodnie z zasadami ustalonymi w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 22 listopada 2013 r. w sprawie świadczeń gwarantowanych z zakresu leczenia szpitalnego (Dz. U. z 2021 r. poz. 290, z późn. zm.).

W poddanym badaniu okresie w Szpitalu w Żurominie odbyło się 220 porodów. Ustalono, że 103 porody przeprowadzono z nacięciem i szyciem krocza (co stanowi 70,06% ogółu porodów), a 93 – poprzez cięcie cesarskie (42,27% ogółu porodów). W trakcie akcji porodowej w 52 przypadkach zastosowano analgezję wziewną. Średni czas pobytu pacjentki w części położniczej Oddziału ginekologii i położnictwa wynosił 2-3 dni.

Szpital zapewniał realizację świadczeń zdrowotnych z zakresu opieki okołoporodowej sprawowanej nad kobietą w okresie porodu, połogu oraz opieki nad noworodkiem w warunkach szpitalnych, poprzez: wykonywanie badań diagnostycznych, monitorowanie parametrów życiowych w poszczególnych okresach porodu, dobór najdogodniejszych pozycji rodzącej podczas porodu, uśmierzanie bólu z wykorzystaniem naturalnych metod lub środków farmakologicznych, bieżące informowanie rodzącej o postępach porodu, identyfikację czynników ryzyka śródporodowego u rodzącej i dziecka, ocenę stanu zdrowia noworodka, edukację i instruktaż w zakresie pielęgnacji i karmienia noworodka, wykonywanie świadczeń profilaktycznych oraz badań przesiewowych u noworodka – zgodnie z wymogami określonymi

w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 16 sierpnia 2018 r. w sprawie standardu organizacyjnego opieki okołoporodowej (dalej rozporządzenie w sprawie standardu opieki okołoporodowej – Dz. U. z 2018 r. poz. 1756, z późn. zm.).

Świadczenia zdrowotne z zakresu opieki okołoporodowej sprawowanej nad kobietą w okresie porodu, połogu w warunkach szpitalnych realizowane były przez 5 lekarzy specjalistów w dziedzinie położnictwa i ginekologii. Ponadto opiekę nad noworodkiem sprawowało 6 lekarzy, w tym 3 lekarzy specjalistów w zakresie pediatrii, z których 1 posiadał tytuł specjalisty w zakresie alergologii oraz 2 lekarzy w trakcie specjalizacji w dziedzinie pediatrii. Opieka medyczna zabezpieczona była również przez 16 położnych i 9 pielęgniarek. Specjalizację w dziedzinie pielęgniarstwa ginekologiczno-położniczego ukończyło 8 położnych, specjalizację w zakresie pielęgniarstwa pediatrycznego – 1 pielęgniarka. W dokumentacji podmiotu leczniczego zgromadzono dokumenty potwierdzające prawo wykonywania zawodu aktualnie zatrudnionych lekarzy, pielęgniarek i położnych.

Na podstawie analizy dokumentacji medycznej 30 pacjentek z zakończoną hospitalizacją stwierdzono, że pacjentki miały ustalony plan porodu, który uwzględniał wszystkie elementy postępowania medycznego związanego z opieką podczas porodu i miejsce porodu, zgodnie z wymogami określonymi w części V załącznika do rozporządzenia w sprawie standardu opieki okołoporodowej. Plan porodu był modyfikowany odpowiednio do sytuacji zdrowotnej ciężarnej w trakcie porodu.

Personel medyczny zachęcał i wskazywał na korzyści wynikające z obecności osoby bliskiej podczas porodu. Pacjentki na bieżąco informowane były o postępach porodu oraz o farmakologicznych i niefarmakologicznych metodach łagodzenia bólu porodowego, z preferencją wykorzystania naturalnych metod, takich jak: masaż, aktywność fizyczna, relaksacja w wodzie, dogodne pozycje z wykorzystaniem piłek gimnastycznych i worków sako. Na podstawie harmonogramów pracy stwierdzono, że w czasie trwania porodu szpital zabezpieczał zespół neonatologiczny w skład którego wchodził lekarz specjalista pediatra oraz pielęgniarka lub położna. Personel medyczny bezpośrednio po porodzie zapewniał matce kontakt z dzieckiem „skóra do skóry”.

W wyniku kontroli 30 Kart noworodka stwierdzono, że u wszystkich noworodków wykonane zostały świadczenia obejmujące profilaktykę zakażenia przedniego odcinka oka, u 29 noworodków wykonano profilaktykę krzywicy – w jednym przypadku ze względu na brak zgody matki nie podano witaminy K noworodkowi. Szczepienia ochronne wykonano

u 29 noworodków, w jednym przypadku nie zaszczepiono noworodka ze względu na brak zgody matki na wykonanie szczepienia. Noworodki, u których nie stwierdzono przeciwwskazań poddawane były badaniom przesiewowym w kierunku fenylketonurii, mukowiscydozy i wrodzonej niedoczynności tarczycy oraz badaniom słuchu i pulsoksymetrycznym w celu wczesnego wykrycia bezobjawowych wad serca.

W kontrolowanych oddziałach zapewniono również świadczenia w obszarze promocji zdrowia i profilaktyki chorób oraz edukacji matek i ich rodzin w zakresie opieki i pielęgnacji noworodka. Z pacjentkami prowadzone były indywidualne pogadanki tematyczne uwzględniające aktualne potrzeby i oczekiwania położnic, w szczególności techniki przystawiania dziecka do piersi, dbania o higienę. Ponadto pacjentki otrzymują wskazówki jak zorganizować sobie życie po porodzie w domu oraz informacje na temat prawidłowego odżywiania, dbania o zdrowie fizyczne i psychiczne, systematycznych kontrolach u ginekologa. Szpital w Żurominie stwarzał warunki do karmienia naturalnego od pierwszych chwil życia noworodka i prowadził działania promujące karmienie piersią, polegające na wspieraniu i bieżącej pomocy w rozwiązywaniu problemów karmiących matek. Podmiot umożliwiał matkom po wypisie ze szpitala uzyskanie konsultacji laktacyjnych przez całą dobę w Oddziale noworodkowym.

Regulamin organizacyjny podmiotu wykonującego działalność leczniczą zawierał ustalone wskaźniki, dotyczące sposobu realizacji i dokumentowania standardu opieki okołoporodowej, w celu ograniczenia do niezbędnych interwencji medycznych, zgodnie z wymogami określonymi w ust. 1, 2 i 3 części I załącznika do rozporządzenia w sprawie standardu opieki okołoporodowej

Szpital przekazywał zgłoszenie o porodzie do podmiotu wykonującego działalność leczniczą w zakresie podstawowej opieki zdrowotnej w celu objęcia matki i noworodka dalszą opieką, zgodnie z wymogami określonymi w ust. 2 pkt. 9 części XIII załącznika do rozporządzenia w sprawie standardu opieki okołoporodowej.

Podmiot posiadał umowę ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej, zgodnie z obowiązkiem ustalonym w art. 25 ust. 1 pkt 1 i ust. 2 ustawy o działalności leczniczej. W oddziale umieszczono informację o prawach pacjenta, zgodnie z wymogiem określonym w art. 11 ust. 1 ustawy z dnia 6 listopada 2008 r. o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta (Dz. U. z 2022 r. poz. 1876, z późn. zm.). Podmiot leczniczy dysponował dokumentacją potwierdzającą sprawność techniczną aparatury i sprzętu medycznego wykorzystywanego

przy udzielaniu świadczeń zdrowotnych, do której posiadania i okazania organowi kontroli jest zobowiązany na podstawie art. 63 ust. 3, 4 i 6 ustawy z dnia 7 kwietnia 2022 r. o wyrobach medycznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 974). Pacjentki i noworodków zaopatrzone w znaki identyfikacyjne, zawierające informacje zapisane w sposób uniemożliwiający identyfikację pacjenta przez osoby nieuprawnione, zgodnie z wymogiem określonym w art. 36 ustawy o działalności leczniczej oraz w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 20 września 2012 r. w sprawie warunków, sposobu i trybu zaopatrywania pacjentów szpitala w znaki identyfikacyjne oraz sposobu postępowania w razie stwierdzenia ich braku (Dz. U. z 2012 r. poz. 1098).

Indywidualna i zbiorcza dokumentacja medyczna prowadzona i przechowywana była zgodnie z normami ustalonymi w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 6 kwietnia 2020 r. w sprawie rodzajów, zakresu i wzorów dokumentacji medycznej oraz sposobu jej przetwarzania (Dz. U. z 2022 r. poz. 1304, z późn. zm.).

W wyniku kontroli stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Niespełnienie wymogów określonych w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 26 marca 2019 r. w sprawie szczegółowych wymagań, jakim powinny odpowiadać pomieszczenia i urządzenia podmiotu wykonującego działalność leczniczą (dalej rozporządzenie w sprawie szczegółowych wymagań, jakim powinny odpowiadać pomieszczenia i urządzenia podmiotu wykonującego działalność leczniczą – Dz. U. z 2022 r. poz. 402) przez:
 - a) brak zapewnienia rezerwowego źródła zaopatrzenia szpitala w energię elektryczną tj. agregatu prądotwórczego wyposażonego w funkcję autostartu, zapewniającego co najmniej 30% potrzeb mocy szczytowej a także urządzenia zapewniającego odpowiedni poziom bezprzerwowego podtrzymania zasilania, co jest niezgodne z § 42 ww. rozporządzenia,
 - b) dwa pokoje łóżkowe nr 6 i nr 7 w odcinku położniczym, w których połączenie ścian z podłogami jest wykonane w sposób uniemożliwiający jego mycie i dezynfekcję, co stanowi naruszenie § 30 pkt 2 ww. rozporządzenia.
2. Niewypełnienie obowiązku określonego w ust. 2 pkt 10 części XIII załącznika do rozporządzenia w sprawie standardów opieki okołoporodowej, polegającego na braku potwierdzenia odbioru karty zgłoszenia o porodzie przez położną podstawowej opieki

zdrowotnej lub podmiot wykonujący działalność leczniczą w zakresie podstawowej opieki zdrowotnej.

Przedstawiając powyższe ustalenia, zobowiązuję Pana Dyrektora do podjęcia działań mających na celu wyeliminowanie stwierdzonych w trakcie kontroli nieprawidłowości, a w szczególności do:

1. Dostosowania pomieszczeń placówki do wymogów określonych w rozporządzeniu w sprawie szczegółowych wymagań, jakim powinny odpowiadać pomieszczenia i urządzenia podmiotu wykonującego działalność leczniczą, w zakresie niezgodności wymienionych w punkcie 1. wystąpienia – w terminie 6 miesięcy od daty jego otrzymania.
2. Dołączenia do wewnętrznej dokumentacji medycznej noworodka lub odrębnego rejestru zgłoszeń o porodzie prowadzonego przez podmiot wykonujący działalność leczniczą dokonujący jego wypisu, potwierdzenia odbioru karty zgłoszenia o porodzie przez położną podstawowej opieki zdrowotnej lub podmiot wykonujący działalność leczniczą w zakresie podstawowej opieki zdrowotnej, zgodnie z zasadami określonymi w ust. 2 pkt 10 części XIII załącznika do rozporządzenia w sprawie standardów opieki okołoporodowej – w terminie 14 dni po otrzymaniu wystąpienia pokontrolnego.

Jednocześnie zobowiązuję Pana Dyrektora do poinformowania Wojewody Mazowieckiego, z przywołaniem znaku pisma WK-V.9612.3.9.2022, o sposobie realizacji zaleceń pokontrolnych.

z up. Wojewody Mazowieckiego
Artur Subda
Dyrektor Wydziału Kontroli

Do wiadomości:

Starostwo Powiatowe w Żurominie
Plac Józefa Piłsudskiego 4
09-300 Żuromin